

ster per maiorem diei patem, seu per duodecim millaria, Diana *in summa verb. jejuni.* n. 31. Non excusat, si equitando confutum unius diei iter confiant: bene vero, si negotio coacti valde excedens iter confiant, aut si per plures dies continuatos equitent; ut inde prævideant vires debilitandas, Leander de *jejuni. disp. 8. qu. 101. v. pag. 3. prop. 31.* ab Alexandro VII. *damm.*

2909 *Pietas* tamdem excusat, quoties opera pietatis, & misericordia, tam corporalis quam spiritualis, cum jejunio sine gravi inconmodo perfici non possunt. Hinc excusantur *Concionatores Quadragesima*, minimè qui in solis Dominicis concionantur, nisi sint valde debiles. *Leñoras, & Præceptores*, quorum labor est nimius; aut complexio debilior. *Confessarii* debiles, & suo muneri assidui. *Cantores*, qui ex officio canendi vivunt, & jejunando redderentur inhabiles. His Sanchez concedit in *Quadragesima ova ad vocem servandam. Scriba*, qui tota die ex officio scribunt; qui tamen debent suas vires consulerent, an vigeant,

2910 Ceterum tam cum præfatis, quam in dubiis, omnes tollit scrupulos superioris dispensatio: *v. num. 232.*

Scotus in 4. *disp. 8. quest. 3. litt. B.* Mastrius in *Theolog. moral. disp. 12. quest. 5. Joan. la Crux, pag. 61. Bonac. tom. 2. pag. 403. Tambur. tom. 1. à pag. 133. Leander de Præcept. Eccl. tr. 5. Busemb. lib. 3. tralt. 6. cap. 3. Fenech. Clericatus cap. 110. Mendo verb. *jejunium.**

DE III. PRÆCEPTO ECCLESIAE.

Confiteri semel saltem in anno, & communicare in Paschate.

2911 *Q*uilibet fidelis, postquam ad annos discretionis pervenerit, sub mortali confiteri tenetur semel saltem in anno; sufficit, si confiteatur in Paschate: quod si tunc non faciat, debet postea, ut verum sit, quod confiteatur semel in anno. Item tenetur quis præcepto divino confiteri, 1. In articulo, aut periculo probabili mortis, 2. Si prævideat postea non habiturum copiam Confessarii, 3. Si sit in mortali, & velit communicare. De quo fusse in tom. 3. à num. 279.

Si non habeat mortale, non ligatur hoc præcepto, quia non tenetur confiteri *venientia*; unde sufficit, si se presentet Confessario, dicens, se non habere materiam necessariam: *v. num. 187.*

2912 Qui solum habet Confessarium ignarum sui idiomatis, non tenetur confiteri per

interpretem ad satisfaciendum præcepto; bene vero in articulo mortis; quia tunc tenetur sibi providere titori & meliori modo, quo potest; *v. n. 3095.*

2913 Nomine anni per Brancatum, & de Lugo, venit annus naturalis, computandus à Januario. Per Bonacinam, & Mastrium venit annus Ecclesiasticus ab uno Paschate ad aliud.

Scotus in 4. d. 17. litt. E. M. Mastrius in *Theolog. moral. d. 12. quest. 2. art. 2. Tambur. in Meth. Conf. Joan. la Crux, pag. 392. Busemb. lib. 6. tralt. 4. cap. 3. dub. 2. Leander de Præcept. Eccl.*

COMMUNIO

2914 *E*st duplex, *Spiritualis, & Sacramentalis.* Spiritualis est, qua sit per votum, & desiderium efficax Eucharistiam suscipiendi. Sacramentalis est, qua sit per realem Eucharistia sumptionem, ex D. Bonavent. in 4. *disp. 9. quest. 2. Communio spiritualis manducatio spiritualis Eucharistia, qua sit ore cordis per recognitionem fidei, & affectionem charitatis. Communio sacramentalis est manducatio corporalis Eucharistia, qua sit ore corporis.*

2915 Qui facit communionem spiritualem debet esse in gratia, saltem per contritionem, nam desiderare efficaciter communicare in statu peccati mortalis, est mortale. In præsenti est sermo de communione sacramentali.

2916 Hoc præcepto Ecclesiastico quilibet fidelis sub mortali tenetur ab anno saltem pubertatis Eucharistiam semel sumere in Paschate à Dominica Palmarum usque ad Dominicam in Albis inclusivè in sua Parochia, aut in Cathedrali: *v. n. 187.*

2917 Qui non communicaverunt in Paschate, tenetur postea, quamprimum commodè possunt, communicare eodem anno, quia tempus Paschatis non est appositum ad finiendam, sed ad sollicitandam obligationem.

2918 Potest Confessarius justa de causa suo poenitenti tempus communicandi post Pascha differre, & tunc tenetur poenitehs ex vi ejusdem juxta Confessarii dilationem communicare.

2919 Vagi, Peregrini, & Advenæ possunt ubilibet intra præfatum tempus præcepto satisfacere.

2920 Die Resurrectionis, aut Jovis sancto, possunt fideles ex devotione communicare in quilibet Ecclesia, dummodi intraliquid tempus unam Communionem faciant in Parochia, aut alibi de licentia Parochi. Tambur. tom. 2. p. 430. n. 48.

Tene-

2921 Tenetur agrotus ex præcepto divino in periculo vita constitutus Eucharistiam sumere per modum viatici, medicorum judicio, etiam non jejunus.

2922 In eadem infirmitate & periculo potest pluries Viaticum sumere, dummodi saltem decem, aut quindecim dies intercedant. At non potest pluries Sacramentum Extremæ Unctionis recipere, quia Eucharistia est Sacramentum refectionis, & nutritionis spiritualis, qua homo potest pluries indigere, non Unctio. Si vero infirmus convaluerit, & postea denuò infirmetur, & in alio vitæ periculo constituantur, denuò potest Extremam Unctionem recipere.

2923 Qui manè ante periculum ex devotione communicavit, si superveniat periculum, tenetur eodem die per modum Viatici communicare, ut satisfaciat præcepto divino.

2924 Perpetuò amentibus, sicut non potest concedi communio, ita neque Viaticum. E conversò semifatu, stolidis, phreneticis, si eut potest concedi Communio, si non sit periculum vomitus, indecentia, aut irreverentia, ita debet dari Viaticum: idem die de amentibus, si intervallum rationis habeant.

2925 Pueris intra latitudinem decimi, & quartodecimi anni debet dari Viaticum, sicut datur extrema Unctio.

2926 Item possunt, imò debent communicare pueri novem, aut decem annorum, si super mysteriis fidei, & sacra Communione sunt plene eruditæ, & de reverentia debita non dubitetur: *v. n. 278.*

2927 Potest quis communicare ante peræstatam poenitentiam Sacramentalem: sufficit enim, quod sit in gratia: vide in pag. 8. prop. 22. & 23. ab Alex. VIII. *damm.*

2928 Pollutio nocturna involuntaria per se non impedit Communione, nec copula conjugalis nocte præcedente, nisi reliquerit mentem perturbatam, & spiritus sensuales valde commotus, quo etiam præcisio, consultius est Communione differre.

Copula vero fornicaria impedit, nisi aliud necessitas, aut rationabilis causa poscat; ut si Sacerdos sit obligatus ad celebrandum, aut si Jubilæus lucrarius, &c. & licet post patrum grave peccatum, debeat quis eo die à Communione abstinere, ut alio die cum majori reverentia, & decentia accedat; si tamen positus in gratia per Confessionem eodem die communicet, non peccat mortaliter.

2929 *Quantum ad effectum.* Sacramentum Eucharistie. 1. Dat per se augmentum gratia; per accidens vero aliquando dat priam

gratiam sanctificantem, ut si quis bona fide putans se esse in gratia, in qua revera non est, accedat eum attritione ad hoc Sacramentum, recipit primam gratiam, & peccatorum remissionem. 2. Dat auxilia ad vitandum peccata, ad resistendum tentationibus, & concupiscentiam refrarat. 3. Delet venialia: *v. in pag. 6. prop. 56. ab Innoc. XI. damn. v. in tom. 3. de Sacris. Miss. præfertim à n. 279.*

QUÆRÆS.

2930 Parochus accessit ad communicandum infirmum, qui ei dixit se velle confiteri. Confessus est duo peccata contra legem naturæ, subdentes se tantum accusare, & dolere de illis, minimè de peccatis contra legem gratia; sed protestatus est, se non credere Sacramentis: & munitus, at resipisceret: noluit. An Parochus debet cum communicare?

V Idetur, quod sic, ad vitandam infamiam apud adstantes, qui cum tenent Catholicum.

Dico, nullo pacto debere, aut posse. Primo; quia in tali casu Sacerdos non tenetur ad sigillum Sacramentale, nam illa non est Confessio; non est enim accusatio in ordine ad absolutionem Sacramentalem, quia ille non credit Sacramento Poenitentie, sed Confessionem assumit ut medium ad vitandam infamiam apud adstantes. Secundo; quia non debet frui privilegio fori, qui forum recusat. Tertiò, quia Parochus Sacramentum Eucharistie nudum periculo contemptus formalis exponebat; sed certo morali periculo traderet: contra autem contemptum formalem Sacramenti clamat jus Naturale, Divinum, & Canonicum, quod prævalet juri naturali famæ infamii. Non est enim bonum, pañem Angelorum dare canibus.

Quartò; quia jus, quod haberet ad famam, esset tantum jus naturale, cui prævalet jus fidei ex tom. 2. pag. 540. num. 461. Hinc Parochus teneretur eum revelare, ut potè hæreticum formale; quia jus naturale non excusat à denunciando hæreticum formale, tom. 2. pag. 543. num. 280. Quod dico, etiam si hæretim numquam antea externaverit; nam externatio illa fuit facta animo hæreticale, non enim erat paratus corrigi: *v. tom. 2. pag. 543. num. 2824.*

Eadem ratione, si ancilla Turca fingens apud suos dominos se Christianam, accedat ad Confessarium petens absolutionem, ne manifestetur, Confessarius non potest eam absolvere, nec tenetur ad Sigillum Sacramentale: quia Confessio illa non est Sacramentalis; eo ma-

ximè quia mulier illa non habet Baptismum, qui est janua omnium Sacramentorum.

Scotus in 4. d. 9. q. un. lit. A. B. C. Mastr. in Theol. mor. disp. 12. q. 2. art. 3. Tamb. tom. 2. in Meth. Comp. pag. 426. Joan. la Crux pag. 340. Busemb. lib. 6. tr. 3. cap. 2. art. 3. Leander de Præc. Eccl. Clericatus, cap. 111.

DE COMMUNIONE QUOTIDIANA

A Gunn D. Bonav. in 4. d. 12. q. 2. & Scot. in A 6. d. 24. q. un. lit. K. Insuper adest Decretum tenoris sequentis.

DECETUM

S Acr. Congreg. Card. Sacr. Conc. Trid. Interpretem, de mandato Innoc. XI. circa Communionem quotidiana, & Confessionem venialium.

2931 Cum ad aures Sanctissimi D. N. fidei dignorum testimonio pervenerit, in quibusdam Dioecesibus vigere usum quotidiana Communionis, etiam in Feria sexta Parasceves, & simul affirmari, eamdem quotidiana Communionem præceptam esse à jure divino, quin etiam in illius administratione aliquos abusus inolevisse, videlicet, quod aliqui non in Ecclesia, sed in privatis Oratoriis, & Domi, imò cubantes in lecto, & non laborantes ulla gravis infirmitatis nota, sumant sacrosanctam Eucharistiam, quam argentea theca inclusam in cruxmena, aut secreto illis deferunt Sacerdotes sacerulares aut Regulares; aliique in Communione accipiant plures formas, ac particulas, vel grandiores solito; ac tandem quis confiteatur peccata venialia simplici Sacerdoti non approbato ab Episcopo aut Ordinario. Cum autem hæc Sanctissimus consideranda commiserit Sac. Congregationi Cardinalium, Concilii Tridentini interpretum, eadem Sacra Congregatio, prævia matura discussione super prædictis, unanimi sententia ita censuit: Et si frequens, quotidianausve Sacrosancta Eucharistie usus à Sanctis Patribus fuerit semper in Ecclesia probatus, numquam tamen, aut sapienter illam percipiendi, aut ab ea abstinendi, certos singulis mensibus, aut hebdomadis dies statuerunt, quos nec Concilium Tridentinum præscriptit; sed quasi humanam infirmitatem fecus reputaret, nihil præcipiens, quid cuperet tantum indicavit; cum inquit: Optaret quidem Sacrosancta Syndodus, ut in singulis Missis fideles adstantes Sacramentalis Eucharistie perceptione communicarent. Idque non immerito, multipli-ces enim sunt conscientiarum recessus, varia ob negotia spiritus alienationes, multæ è contra gratiæ, & Dei dona parvulis concessa, quæ cum humanis oculis scrutari non possimus, nihil certe de cuiusque dignitate, atque integritate, & consequenter de fre-

aganta.

Datum Roma 12. Februarii 1679.
F. CARD. COLUMN. PRÆF.

S. Archiepisc. Brancat. Episc. Viterb. Secr.
Die 15. mensis Febr. 1679. præd. Decr.
affixum, & publicatum fuit, &c.

DE IV. & V. PRÆCEPTO ECCLESIAE.

Non celebrare nuptias temporibus prohibitis.
Solvare decimas.

2937 Nuptiae, seu matrimonia, ex Trid. sess. 24. cap. 10. prohibentur fieri ab Adventu usque ad Epiphaniam, & à feria quarta Cinerum usque ad octavam Paschatis inclusivæ. Dictis autem temporibus prohibentur solemnitates nuptiarum, adeoque possunt in illis sponsalia, ac matrimonia sine solemnitate celebrari, non tamen sine licentia Ordinarii. Item possunt in illis matrimonia anteà contracta consummari; solum namque est prohibita solemnitas, & publica benedictio in Ecclesia. Mastr. dis. 20. quest. 6. n. 89. Bonac. & alii, Clericatus cap. 112.

DECIMA

2938 Et quota bonorum debita Ministris Ecclesia in ipsorum subsidium, & sustentationem.

Solutio decimarum est facienda ex fructibus omnium rerum, juxta locorum consuetudinem, quæ solet esse diversa. Obligat sub mortali, & ad restitutionem, nisi impotentia excusat, quia fit ob Ministrorum Ecclesiæ laborem ad fidelium utilitatem applicatorum, atque in recognitionem supremi dominii Dei.

2939 Non solvere decimas propriæ non est facile, quia non est violatio rei sacræ; nam decima est usus rei temporalis ex justitia debitæ; contrahit tamen ultra malitiam injurias, malitiam irreligionis, seu irreverentias contra Deum; quia, ut advertit D. Thomas 2. 2. quest. 87. solutio decimarum est præcepta, & fit ob duos titulos, nimis in sustentationem ministrorum Ecclesiæ, & in recognitionem supremi dominii Dei: ac proinde qui eas non solvit, duas malitias contrahit, injustitiae contra justitiam commutativam, & irreligionis contra Religionem.

Mastrus dis. 12. quest. 2. art. 4. Leander de pres. Eccl. tract. 6. Clericatus cap. 113.